

■ POŽEGA Proslava 18. obljetnice utemeljenja Požeške biskupije

Poslanje je naviještati Božju istinu o čovjeku i služiti mu

● Biskup Škvorčević predvodio je misno slavlje u požeškoj katedrali

U zajedništvu sa svećenicima iz središnjih biskupijskih ustanova biskup Antun Škvorčević predvodio je 5. srpnja u požeškoj katedrali euharistijsko slavlje na dan kada je sv. Ivana Pavao II. prije 18 godina utemeljio Požešku biskupiju i imenovao njezina prvoga biskupa. Na taj događaj podsjetio je Mario Večerić čitanjem ulomka iz apostolskoga pisma pape Ivana Pavla II. o utemeljenju požeške mjesne Crkve.

Povezujući biblijska čitanja s događajem utemeljenja Požeške biskupije, biskup Škvorčević u homiliji uz ostalo je kazao da je odluka pape Ivana Pavla II. »snažan proročki čin, svjedočanstvo da je Isus Krist prisutan među nama po njegovoj Crkvi, po službi nasljednika sv. Petra, koji je na čelu zbora apostolskih nasljednika i koji po Isusovu nalogu služi životu i jedinstvu njegove zajednice diljem svega svijeta«. »Po papinoj odluci prije 18 godina započela je živjeti još jedna mjesna Crkva u Hrvatskoj sa sjedištem u Požegi kojoj je poslanje naviještati Božju istinu o čovjeku i služiti mu da bude dionikom Božjega spasenjskoga djela u Isusu Kristu.« Istaknuo je da nova biskupija »nije tek određena organizacijska crkvena jedinica, nego živi uskrsli Isus Krist koji svojom djelatnom prisutnošću u snazi Duha po služenju biskupa u povezanosti s nasljednikom sv. Petra i drugim biskupima, svećenika, dakona i drugih službenika ostvaruje djelo ljudskoga prijelaza iz prolaznoga u neprolazno, smrtnoga u besmrtno, zemaljskoga u nebesko te tako i ova mjesna Crkva živi otajstvenu puninu opće Isusove Crkve«. Biskup je spomenuo da tu duboku dimenziju nove mjesne Crkve ne uspijevaju svi prepoznati i vjerom prihvatiti, ali samo njezino postojanje je proročki znak da ima Boga u Hrvatskoj i da u njoj nije sve svedeno na ljudske ograničene mogućnosti i mučna zbivanja uzrokovana ljudskom slabošću i zloćom, nego da se ostvaruje Isusov projekt o punini našega postojanja. Podsjetio je da nije moguće protumačiti zašto neki ljudi mogu vjerovati u Isusa Krista, a drugi ne, prihvaćaju ili ne prihvaćaju njegovu Crkvu, istaknuvši da je to jedan od misterija ljudske slobode te je izrazio radost i zahvalnost zbog onih koji diljem biskupije i u samom gradu Požegi imaju srce osjetljivo za Boga, vjeruju mu i s njime surađuju. Kazao je da se među takvima nalaze svi nazočni u katedrali, zahvalivši im što svojim sudjelovanjem na svetim slavljinama pridonose životu svoje mlade biskupije u njezinoj središnjoj crkvi i svjedoče Božje nade u hrvatskom društvu. Daljnji povijesni hod

požeške mjesne Crkve povjerio je zagovoru Isusove vjerne Majke, sv. Terezije Avilske i sv. Ivana Pavla II.

Nakon poprične molitve svi su uputili molitvu sv. Tereziji Avilskoj o 18. obljetnici uzdignuća njezine požeške crkve na dostojanstvo katedrale. Primivši blagoslov zaputili su se u kapelu sv. Ivana Pavla II. u kripta katedrale pjevajući himan njemu u čast gdje je biskup predvodio molitvu svetom utemeljitelju i povjerio njegovu zagovoru biskupiju kojoj je dao početke.

Među sudionicima slavila bio je i požeški gradonačelnik Vedran Neferović, a liturgijsko pjevanje oblikovao je Katedralni mješoviti zbor pod ravnanjem Alena Kopunovića Legetina, izvodeći među ostalim i dijelove Mozartove Mise u c-molu.

Otvorena riznica požeške katedrale

U predvečerje obljetnice utemeljenja Požeške biskupije, 4. srpnja, biskup Škvorčević otvorio je i blagoslovio riznicu požeške katedrale. Događaju su nazočili kanonici Stolnoga kaptola, svećenici središnjih biskupijskih ustanova, redovnice i drugi uzvanici, među kojima i Ferdinand Troha, zamjenik požeško-slavonskoga župana, Vesna Vlašić, pročelnica odjela za društvene djelatnosti, Mirjana Repanić Braun, znanstvena savjetnica Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu, Ivanka Reberski, umirovljena ravnateljica Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu, Mario Braun, ravnatelj Hrvatskoga restauratorskoga zavoda, Arijana Koprčina, viša kustosica Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu, te drugi uzvanici.

Na početku je biskup Škvorčević pozdravio nazočne i podsjetio: »Apostolskim pismom *'Praeclarum evangelizationis opus'* papa Ivan Pavao II. utemeljio je Požešku biskupiju i uzdigao župnu crkvu sv. Terezije Avilske u Požegi na čast katedrale te je sve što se u njoj našlo dobilo novo značenje. Tijekom gotovo dva i pol stoljeća postojanja ove crkve u njoj su očuvani liturgijski predmeti značajne kulturne i povijesne vrijednosti, kao što su kaleži iz 15. stoljeća, među njima jedan s kasnije ugraviranim požeškim tekstom i kronogramom iz 1725. te darovi carice Marije Terezije i zagrebačkoga biskupa Franje Thauszyja prigodom njezine posvete 1763. godine. Nakon ukinuća isusovaca 1773., pavlina 1786., Subalternoga konzistorija u prvoj polovici 19. stoljeća, Nadbiskupskoga orfanotrofija 1946. godine te tijekom dugogodišnjih istraživanja i uređenja crkve sv. Lovre u Požegi (1961. - 1998.) u župnu crkvu sv. Terezije Avilske preneseni su

brojni liturgijski (...) predmeti (...) tih crkvenih ustanova. Da bi se sva ta baština prikladno čuvala, konzervirala i obnavljala te dostojno prezentirala, ovim se u skladu s Konstitucijom o svetoj liturgiji II. vatikanskoga sabora *'Sacrosanctum Concilium'* (br. 126), apostolskom konstitucijom *'Pastor bonus'* (čl. 100-101) i drugim dokumentima opće i partikularne Crkve utemeljuje riznica požeške katedrale u koju će se pohraniti i čuvati predmeti liturgijske namjene iz požeške katedrale.« Zatim je biskup uz ostalo rekao: »Među različitim vrstama katedralnih riznica posebnost je požeške u tome što ona sadrži tri vrste liturgijskih predmeta: metalne, tekstilne te rukopisne i tiskane bogoslužne knjige iz vremena prije i nakon osnutka biskupije. Svi ti predmeti svjedoci su obnove nakon osmanlijskoga pustošenja ovih prostora i višestoljetnoga duhovnoga identiteta hrvatskoga čovjeka koji je u radosti i žalosti, vedrim i teškim vremenima po sačuvanim predmetima uzdizao dušu Bogu, oblikovao duh, pronalazio nadahnuća svoje slobode za ostvarivanje čovjeka po Isusovu modelu, uzdizao se u Božji svijet, živio u dimenziji onostranosti kao bitnoj sastavnici cjelovitosti svoga postojanja. Biskup je zahvalio svima koji su pomogli u ostvarenju ovoga djela: ponajprije prof. Mariju Beusanu za koncept i postav, Arijani Koprčini za obradu metalnih predmeta, Jeleni Ivoš za obradu tekstila, a Nikolini Mandić za liturgijske knjige.

Uslijedilo je izlaganje Marija Beusana, profesora na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, koji je vodio cjelokupni projekt postavljanja riznice. Istaknuo je da je u mali prostor oratorija ponad katedralne sakristije smješteno mnoštvo vrijednih predmeta u vitrine presvučene topolinim furnirom, zaštićene staklenom površinom u koje je provedena električna rasvjeta te se vrši stalan sigurnosni videonadzor i kontrola vlažnosti zraka. Arijana Koprčina predstavila je metalne predmete u riznici, počevši od kaleža iz 15. stoljeća, istaknuvši nekoliko vrlo vrijednih primjeraka, a posebnu pozornost je posvetila vrlo rijetkom primjerku pokala iz 17. stoljeća s iskucanim detaljima. Svoje izlaganje zaključila je s metalnim i drvenim predmetima liturgijske uporabe koji su nastali od osnutka Požeške biskupije 1997. do današnjih dana, ističući napose vrijedna ostvarenja Šime Vulasa i Hrvoja Ljubića. Tekstilne predmete smještene u riznicu predstavila je Mirjana Repanić Braun, spomenuvši posebno barokno crkveno ruho kazulu, dalmatike i pluvijal, dar carice Marije Terezije iz 1763., istaknuvši vrlo vrijedne vezene motive i bogatu cvjetnu ornamentiku koja se na njima nalazi. Izlaganje je zaključila predstavljanjem nekoliko misnica iz novijega doba, među kojima je i misnica s mlade mise biskupa Antuna Škvorčevića i s njegova biskupskoga ređenja te misnica, dalmatike i plašt koje je radio o. Marko Ivan Rupnik iz Rima za 10. obljetnicu uspostave biskupije. Nikolina Mandić, voditeljica Povijesne knjižnice Požeške biskupije, predstavila je zbirku liturgijskih knjiga koje se nalaze u postavu riznice, istaknuvši tri vrlo vrijedna rukopisna kantuala iz 17. stoljeća. (PB)